

Rozsudek Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 21.10.1966, sp. zn. 4 Cz 84/66, ECLI:CZ:NS:1966:4.CZ.84.1966.1

Číslo: 34/1967

Právní věta: Záver, že v konaní vykonávacom nemožno skúmať dôvodnosť námietky na započítanie vzájomnej pohľadávky a že je vecou povinného, aby uplatnil svoj nárok osobitnou žalobou, je v rozpore s ustanovením § 268 ods. 1 písm. h) o. s. p. Z hľadiska § 268 ods. 1 písm. h) o. s. p. je nerozhodné, či skutočnosti, o ktoré povinný opiera tvrdený nárok, nastali pred alebo po vzniku rozhodnutia.

Soud: Nejvyšší soud ČSSR

Datum rozhodnutí: 21.10.1966

Spisová značka: 4 Cz 84/66

Číslo rozhodnutí: 34

Číslo sešitu: 3

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Výkon rozhodnutí

Předpisy: 99/1963 Sb. § 268

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 34/1967 sb. rozh.

Záver, že v konaní vykonávacom nemožno skúmať dôvodnosť námietky na započítanie vzájomnej pohľadávky a že je vecou povinného, aby uplatnil svoj nárok osobitnou žalobou, je v rozpore s ustanovením § 268 ods. 1 písm. h) o. s. p. Z hľadiska § 268 ods. 1 písm. h) o. s. p. je nerozhodné, či skutočnosti, o ktoré povinný opiera tvrdený nárok, nastali pred alebo po vzniku rozhodnutia.

(Rozsudok Najvyššieho súdu z 21. 10. 1966, [4 Cz 84/66.](#))

Podaním, ktoré došlo okresnému súdu 14. 12. 1963, vzniesla povinná námietky proti exekúcii podľa § 441 o. s. p. z r. 1950. Uvádza v nich, že v roku 1961 a 1962, kedy už oprávnení boli spoluvlastníkmi nehnuteľnosti, investovala do jej opravy, resp. prestavby celkovú sumu 44 654 Kčs, že v dôsledku toho sa hodnota nehnuteľnosti zvýšila a že preto oprávnení sú povinní jej uhradiť sumu odpovedajúcu ich spoluvlastníckemu podielu. Túto sumu namietala k započítaniu protipohľadávky, pre ktorú bola nariadená exekúcia dražbou nehnuteľnosti.

Okresný súd v Trnave rozhodol, že návrh povinnej na čiastočné zastavenie výkonu rozhodnutia sa

zamieta. Toto rozhodnutie odôvodnil tým, že o námietke povinnej bolo už rozhodnuté v konaní pod 10 C 167/61 Okresného súdu v Trnave. Poukázal i na § 268 ods. 1 písm. g) o. s. p. v tej súvislosti, že okolnosti, ktoré povinná namietala, nevznikli po vydaní rozhodnutia, ktoré je predmetom výkonu a že súdu neprislúcha, by v konaní vykonávacom skúmal ich dôvodnosť a materiálnu správnosť. Odkázal ju s prípadným nárokom na podanie osobitnej žaloby.

Krajský súd v Bratislave uznesenie okresného súdu potvrdil. V odôvodnení uviedol, že síce okresný súd mal vec posudzovať podľa § 441 o. s. p. z r. 1950, že to však nič nemení na výsledku konania, pretože ustanovenie § 268 ods. 1 písm. g) o. s. p. je podobné ustanoveniu § 441 o. s. p. z r. 1950. Ďalej uviedol, že povinná neuviedla žiadne okolnosti, ktoré nastali až po vzniku exekučného titulu a okolnosti, ktoré namietala, uplatnila už v pôvodnom konaní. V tomto pôvodnom konaní nebola jej obrana uznaná a povinná bola odkázaná, aby svoju pohľadávku uplatnila proti tým, ktorí boli vlastníkami nehnuteľnosti v čase vykonaných investícií. Ďalej uviedol, že pohľadávka veriteľov nemohla zaniknúť započítaním, pretože dlžníčka nemala proti nim žiadnu pohľadávku.

Najvyšší súd rozhodol o sťažnosti pre porušenie zákona podanej predsedom Najvyššieho súdu, že rozhodnutiami obidvoch súdov bol porušený zákon a tieto rozhodnutia zrušil.

Z odôvodnenia:

Je nepochybné, že námietku smerujúcu k započítaniu vzájomnej pohľadávky bolo možné vzniesť v konaní podľa § 441 o. s. p. z r. 1950 a že ju možno vzniesť (§ 269 ods. 2 a contr.) i návrhom na zastavenie výkonu rozhodnutia podľa § 268 o. s. p. Záver okresného súdu, že v konaní vykonávacom nemožno skúmať dôvodnosť takového návrhu a že je vecou povinnej, aby uplatnila ňou tvrdený nárok, ktorý nebol bližšie odôvodnený, osobitnou žalobou, je v rozpore s ustanovením § 268 ods. 1 písm. h) o. s. p.

Povinná podala námietky podľa § 441 o. s. p. z r. 1950 pred 1. 4. 1964. Pretože o nich bolo rozhodované až po 1. 4. 1964, bolo treba predovšetkým uvážiť, podľa akých zákonných ustanovení mala byť vec posudzovaná. ustanovenie § 369 o. s. p., že nariadené exekúcie na nehnuteľnosti a na veci hnutelné sa dokončia podľa doterajších predpisov, je treba vykladať tak, že sa vzťahuje len na osobitné predpisy, ktoré upravovali exekúciu na nehnuteľné a hnutelné veci, nie však na všeobecné predpisy, ktoré sa vzťahovali na všetky druhy exekúcií. Nemožno v konaní o námietkach, ktoré boli podané podľa § 441 o. s. p. z r. 1950 vychádzať – ako sa domnieva krajský súd – z § 369 o. s. p., ale z § 366 o. s. p. a postupovať ďalej v konaní podľa teraz platného občianskeho súdneho poriadku, t. j. podľa § 268 o. s. p.

Dôvody rozhodnutia obidvoch súdov sú prakticky nepreskúmateľné, pretože súdy jednak niektoré svoje závery neodôvodnili, jednak odôvodnenie ich rozhodnutí nie je v niektorých smeroch úplne jasné.

Okresný súd síce správne vychádzal z ustanovenia § 268 o. s. p., nesprávne sa však domnieval, že by mohlo ísť len o prípad § 268 ods. 1 písm. g) o. s. p., t. j. že by muselo právo zaniknúť po vydaní rozhodnutia. Rovnako sa mýlil krajský súd pokiaľ mal za to, že by povinná musela uvádzať skutočnosti, ktoré nastali po vzniku rozhodnutia, ktoré je predmetom výkonu. Už v § 441 o. s. p. z r. 1950 bolo stanovené, že dlžník môže vzniesť námietky proti exekúcii okrem iného i vtedy, ak sú iné dôvody, pre ktoré je exekúcie neprípustná. Obdobné ustanovenie má i § 268 ods. 1 písm. h) o. s. p., podľa ktorého bude výkon rozhodnutia zastavený vtedy, ak bol súdom vyhlásený za neprípustný, pretože sú iné dôvody, pre ktoré nemožno rozhodnutia vykonať. Z hľadiska týchto ustanovení by bolo nerozhodné, či skutočnosti, o ktoré povinná opiera ňou tvrdený nárok, nastali pred či po vzniku rozhodnutia. Nerozhodnou je i tá skutočnosť, že povinná vzniesla námietku smerujúcu k započítaniu ňou tvrdenej pohľadávky proti oprávneným už v konaní pod 10 C 187/61 Okresného súdu v Trnave.

Záver obidvoch súdov, že o tejto námietke bolo už rozhodnuté, nie sú ničím podložené a sú naopak v rozpore s obsahom tohoto spisu. O pohľadávke, ktorú povinná namietala k započítaniu, nebolo rozhodované a krajský súd sa v tomto konaní obmedzil len na to, že uviedol, že povinná si môže tento nárok uplatniť proti tým, ktorí boli vlastními domu, do ktorého mala investovať, v čase, kedy k investíciám došlo.

Záver krajského súdu o tom, že povinná nemá proti oprávneným pohľadávku z dôvodu investícií do nehnuteľnosti, ktorá je ich spoluvlastníctvom, nebol týmto súdom odôvodnený. Krajský súd sa mal v tejto súvislosti vyporiadať najmä s tvrdením povinnej, že investície boli vynaložené v pomerne dlhom časovom rozmedzí, a to jednak v čase, kedy vlastními nehnuteľnosti boli právni prechodcovia účastníkov, jednak v čase, kedy vlastními nehnuteľnosti boli právni prechodcovia účastníkov, jednak v čase, kedy spoluvlastníkmi boli už oprávnení. Mal si zistiť všetky skutočnosti rozhodné pre posúdenie, či, v ktorej dobe, v akej výške a na aký účel boli investície vykonané a vyporiadať sa s výsledkami už vykonaných dôkazov. Mala sa tiež vyporiadať s tvrdením oprávnených, že povinná prevádzala stavebné úpravy i po tom, čo sa stali spoluvlastníkmi, a s tvrdením, že sa presvedčili o tom, že povinná previedla niektoré opravy ešte pred tým, než časť kúpili od predchádzajúcich vlastníkov a že z toho dôvodu znížili svoju pohľadávku proti nej o 5000 Kčs.

Obidva súdy rozhodovali bez toho, aby si náležite zistili všetky rozhodné skutočnosti a aby sa s výsledkami vykonaných dôkazov náležite vysporiadali. Tým porušili zákon v ustanoveniach § 5, § 6, § 100, § 120, § 132 ods. 1 o. s. p. v spojení s § 254 ods. 1, § 268 a § 366 o. s. p.